

STAPELTORNET I EKESKOG

Restaureringen 2025

Behuggning av nya stolpar av gammalfuror på plats i den lokala skogen där de fälldes.

År 2022 gjordes en noggrann undersökning av stapeltornet för att bedöma skador och ta fram ett åtgärdsprogram. Stolparna som en gång stod ner på stora hällar hängde nu i luften. De bars av 1804 års klämsyllar som också började bli dåliga. Två av stolparna var helt ihåliga efter svampangrepp, övriga i varierande grad skadade nedtill. Påfrestningarna hade lett till att klockbjälken mellan björnstocken och tornmasten böjt sig. Takets ytterpanel var dålig och fukt hade skadat undertak och en del sparrar. Därtill var de lutande fasadernas moderna locklistpanel och ljudluckor inte en hållbar lösning.

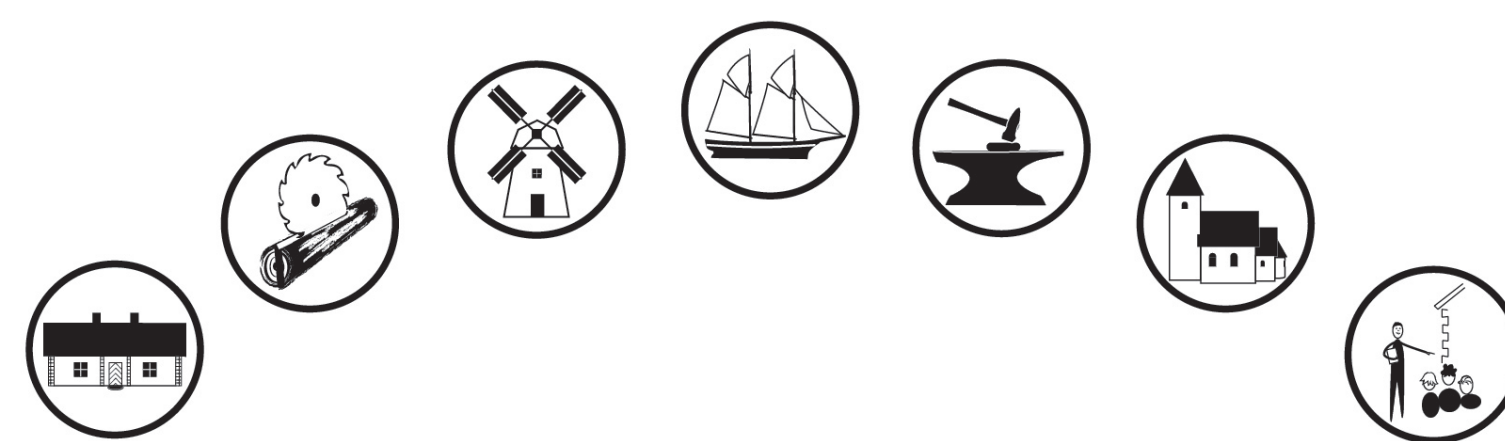
Stapeltornet restaureras nu med en ambitionsnivå som det förtjänar. För de två nya stolparna har gammalfuror fällts i en skog i socknen. De har huggits med samma typer av yxor och teknik som när tornet byggdes, både för att värna utseendet men också fördjupa kunskapen om medeltidens hantverk. Alla stolpar ses över och lagas så att de åter igen bär på stenhällarna. Klämsyllarna repareras som en god stabilisering. Tornet återfår en huggen liggande granpanel i förvandring som det en gång hade, spikad med smidd spik. Det är en mer hållbar lösning. Även det öppna galleriet under takfot återskapas, vilket gör att tornet till det yttre återfår utseendet före 1804. I övrigt präglas arbetet av ambitionen att minimera ingrepp i originalkonstruktionen. Takkonstruktionen repareras och får en hållbar täckning av spån av kluven kärnved av ek som på historiskt belagt vis stryks med en förtjockad tjära med rödfärg. Invändigt har dasset redan tagits bort. Även mellanväggen demonteras så att det går att uppleva rummet och byggnadstekniken igen.

Projektet ägs av Töreboda pastorat och har möjliggjorts med statlig stöttning i form av kyrkoantikvarisk ersättning via Skara stift. Nu görs klocktornet i Ekeskog rustat för att kunna användas i 750 år till!

**Svenska
kyrkan**

ritningen
arkitektbyrå
www.ritningen.se

TRADITIONSBÄRARNA

Yrkesspecialister i samverkan
för bevarande av traditionella hantverk.

Hallgren Hantverk AB
Forsvik

**Västergötlands
museum**

SPÅNTAKSKULTUR
CRAFTSMANSHIP & EXPERTISE